

«Ναί, ἀγαπητή μου φίλη, τὸ πρᾶγμα πρέπει νὰ ἐπιτύχη καὶ θὰ ἐπιτύχη. Εἶνε ἀληθές ὅτι ἡ περιουσία τῆς δεσποινίδος Ε. . . ἀναβαίνει εἰς τέσσαρα ἑκατομμύρια τοῦλάχιστον, ἀλλ' αὐτὴ τὸ γνωρίζει καὶ δὲν κομπάζει διὰ τοῦτο. Τούναντιον μάλιστα, μετὰ νέαν μου ἀπόπειραν, μοῦ εἶπε σήμερον τὸ πρωί: «Ἐχετε δικαίον ἀγαπητή μου ἀγάδοχε. Ἐχω τὸ δικαίωμα καὶ τὴν δύναμιν νὰ πλουτίσω ἄνθρωπον ἀληθοῦς ἀξίας. Ὅσα μοῦ λέγετε περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς φίλης σας μοῦ ἐμπνέουν μεγάλην ἰδέαν περὶ αὐτοῦ. Ἀφήτε με νὰ τελειώσω τὸ πένθος μου εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον συναινῶ νὰ τὸν ἰδῶ εἰς τὴν οἰκίαν σας.»

«Ἐννοεῖται ὅτι εἰς ὅλα αὐτὰ δὲν ἀνέφερα ὄνομα. Ἀλλὰ τὰ ἀφορώντα τοὺς δύο υἱούς σας καὶ σὰς τὴν ἰδίαν εἶνε τόσον γνωστά, ὥστε βεβαίως ἐμάντευσεν ἢ προσφιλῆς μου Ἄρτεμις. Δὲν ἐνόμισα δὲ ὅτι ἔπρεπε ν' ἀποσιωπήσω τὴν ἐπ' ἐσχάτων ὠραίαν διαγωγὴν τοῦ μακρησίου, καὶ νὰ καταδείξω ὅλην τὴν ἀξίαν τῆς. Αὐτὸς ὁ ἀδελφός του δοῦξ τὴν ἐκήρυξε παντοῦ, μετὰ συγκινήσεως ἥτις τὸν τιμᾷ. Μὴ παρατείετε λοιπὸν πολὺ τὴν φθινοπωρινὴν διαμονὴν σας εἰς Σεβάλ. Δὲν πρέπει ἢ Ἄρτεμις νὰ ἰδῇ πολὺν κόσμον πρὸ τῆς συνεντεύξεως. Ὁ κόσμος ἀφαιρεῖ πάντοτε ἀπὸ αὐτὰς τὰς πλέον ἀθῶας ψυχὰς τὴν πρώτην ἐκείνην ἀγνόνητα τῆς πίστεως καὶ τῆς γενναιότητος, τὴν ὁποίαν συντηρῶ ὅσον δύναμαι εἰς τὴν καρδίαν τῆς βαπτιστικῆς μου. Θὰ ἐξακολουθήσετε δὲ τὸ ἔργον μου, καλὴ μου φίλη, ὅταν γίνῃ κόρη σας. Εἶνε ὁ θερμότερος τῶν πόθων μου νὰ ἰδῶ τὸν ἀγαπητόν σας υἱὸν ἀνακτῶντα τὴν προσήκουσαν κοινωνικὴν του θέσιν. Εἶνε δὲ θαυμάσιον ὅτι τὴν ἐθυσίασε μόνος του χωρὶς νὰ σκυθρωπάσῃ, καὶ τὸ ὠραιότερον ἔργον εὐγενοῦς νεανίδος εἶνε νὰ τοῦ εὐπατριδῶν ἠρώων νὰ δίδωσι τοιαῦτα λαμπρὰ μεγαλοθυμίας παραδείγματα εἰς τοὺς σημερινούς ὀψιπλοῦτους· κ' ἐπειδὴ εἶμαι κ' ἐγὼ μία ἀπὸ τὰς θυγατέρας αὐτάς, ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ ἐπιτύχω, κ' ἐργάζομαι πρὸς τοῦτο ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας, δι' ὅλης μου τῆς καρδίας καὶ μεθ' ὅλης μου τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀφοσιώσεως.

Δουκίσα Δυριέρ, τὸ γένος Φορτάρκ.

Ἄν ὁ δοῦξ παρετήρει τὴν Καρολίαν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς, καθ' ἣν ἡ φωνὴ τῆς οὐδόλως ἐταράχθη, οὐδένα κόπον ἤθελε παρατηρήσει οὐδ' αἰσθημὰ τι προσωπικὸν μὴ σύμφωνον πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εὐχαριστήσιν. Ἀλλ' οὐδόλως ἐσκέφθη νὰ τὴν παρατηρήσῃ. Ἀπέναντι τοσοῦτον σπουδαίας οἰκογενειακῆς ὑποθέσεως, ἡ πτωχὴ Καρολίνα ἔμενον ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ δευτερεύουσα πάντως καὶ παρεμπίπτουσα σκέψις, θὰ ὑπελάμβανε δὲ ἀμάτημά του νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι ὑπῆρχε κἀν, ἐνῶ διέβλεπεν ἐν τῷ μέλλοντι τοῦ

ἀδελφοῦ του τὴν θείαν πρόνοιαν ἐπανορθοῦσαν τὸ κακόν, ὅπερ αὐτὸς εἶχε προξενήσει.

— ὦ, ναί! ἀνέκραξε, φίλων μετὰ χαρᾶς τὰς χεῖρας τῆς μητρός του, θὰ γίνετε πάλιν εὐτυχῆς καὶ θὰ παύσω νὰ κοκκινίζω ἀπὸ ἐντροπῆν. Ὁ ἀδελφός μου θὰ γίνῃ ὁ ἀνὴρ, ὁ ἀρχηγός τῆς οἰκογενείας. Ὁ κόσμος θὰ γνωρίσῃ τὴν ἑκτακτον αὐτοῦ ἀξίαν, διότι εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τῶν πολλῶν οὔτε ἡ ἀξία οὔτε ἡ ἀρετὴ ἀρκοῦσι, χωρὶς τὸν πλοῦτον. Θὰ τὰ ἔχη τοιοῦτοτρόπως ὅλα, ὁ ἀγαπητός μου ἀδελφός, δόξαν, τιμὴν, ἐπιρροήν, δύναμιν, καὶ ὅλ' αὐτὰ εἰς τὸ πείσμα τῶν μικροευγενῶν τῆς ἀστυκῆς αὐλῆς, καὶ χωρὶς νὰ ὑποχωρήσῃ κεραίαν εἰς τὰς δῆθεν πολιτικὰς ἀνάγκας. Ἐδειξάτε, μητέρα τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν Οὐρβανόν;

— Βεβαίως.

— Κ' εἶνε εὐχαριστημένος; Τὰ πράγματα εἶνε τόσον καλὰ, ἡ νύμφη προκατειλημμένη ὑπὲρ αὐτοῦ. . . δέχεται ἐκ τῶν προτέρων, καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ τὸν ἰδῇ. . .

— Ναί, υἱέ μου· μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ δεχθῇ νὰ παρουσιασθῇ. . .

— Νίκη! ἀνεφώνησεν ὁ δοῦξ. Εὐθυμία λοιπὸν, καὶ τρέλλα! Μοῦ ἔρχεται ὄρεξις νὰ πηδήσω εἰς τὴν ὄροφν, . . . νὰ περιπτυχθῶ. . . οἰονδήποτε! Μοῦ ἐπιτρέπετε, ἀγαπητή μου μητέρα, νὰ ὑπάγω νὰ φιλήσω τὸν ἀδελφόν μου;

— Ἐννοεῖται· ἀλλὰ μὴ τὸν συγχαίρεις πολὺ. Κάθε νέον τὸν τρομάζει, ἡξέυρεις.

— ὦ, ἡσυχάσετε· τὸν γνωρίζω.

Καὶ ὁ δοῦξ, εὐκίνητος πάντοτε, καίτοι πως εὐσαρκος καὶ τὰς ἀθρόωσεις δυσκάμπτους ἔχων, ἔφυγε πηδῶν ὡς νεαρός μαθητής.

(Ἐπεται συνέχεια).

Η ΥΓΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΛΟΝΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Ἰταλοῦ Paolo Mantegazza]

[Συνέχεια ἰδὲ σελ. 368]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ὁ πῖλος καὶ οἱ δευτερότοκοι ἀδελφοί του.

À tout seigneur, tout honneur! Ὁ πῖλος εἶνε ὁ βασιλεὺς τῶν ἐνδύματων, ὅπως ἡ κεφαλὴ εἶνε ὁ ἡγεμὼν τῶν μελῶν τοῦ σώματος.

Ἡ φύσις ἔδωκεν εἰς τὴν κεφαλὴν τὸ ἐνδυμα τῆς κόμης, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας προσέθεσεν εἰς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς παντοειδῆς σκούφους, καὶ προσθέτους κόμας ὁμοίας πρὸς

πύργους. Ἀλλὰ τὸ ἐνδυμα τῆς φύσεως ὡσεὶ αἰσθανόμενον ὅτι κατέστη περιττὸν καὶ ἄχρηστον καταπίπτει εἰς τὸ κρανίον δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλαι τρίχες ἢ αἱ παλούμεναι πρὸς τόσα τὸ δράμιον εἰς τὸ κομμωτήριον, καὶ δὲν μένει πλέον ἄλλο τῆς κεφαλῆς κάλυμμα ἢ τὸ ὑπὸ τοῦ πιλοποιοῦ παλούμενον.

Οἱ ἄρχαιοι ἐτήρουν συνήθως τὴν κεφαλὴν γυμνὴν, ἐσκέπαζον δὲ αὐτὴν μόνον κατὰ τὰς ὁδοπορίας ἢ τὰς στρατείας, ἢ ὅτε ἦσαν ἄρρωστοι. Ἦτο τὸ προνόμιον τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος περιηγητῶν, τῶν ἄλλοδαπῶν, τῶν πασχόντων καὶ τῶν ἰατρῶν, τὸ ἐμφανίζεσθαι ἐνώπιον τοῦ κοινῆ μετὰ τοῦ πῖλου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς (causia παρὰ Ῥωμαίοις). Σήμερον ἀπ' ἐναντίας καλύπτομεν τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἰς τὸ ὑπαίθρον, καὶ εἰς τὸν ἥλιον καὶ εἰς τὴν σκιάν καὶ ἀκόμη τὴν νύκτα. Καὶ ἡ φεναχὴ καὶ ὁ σκουφος καὶ οἱ πυργοειδεῖς κύλινδροι δὲν ἀρκοῦσι· διότι ὅπως προασπίζωμεν τὴν κόμην φέρομεν πρόσθετον κόμην καὶ ὅπως προασπίζωμεν τὴν κόμην ἀπὸ τὸν ἥλιον φέρομεν ἐπὶ ἕξ μῆνας τοῦ ἔτους τὸ ἀλεξήλιον, καὶ τίς οἶδε ἐὰν μετ' ὀλίγον δὲν θὰ ἔχωμεν καὶ ἄλλο εὐφυὲς ὄργανον ὅπως προασπίζωμεν καὶ τὸ ἀλεξήλιον ἀπὸ τὴν κακοκαιρίαν.

Ἴδου ποῖα εἶνε τὰ πλεονεκτήματα καλοῦ πῖλου.

Ὁ πῖλος πρέπει νὰ εἶνε εἰς πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους ἐλαφρότατος· πρέπει νὰ μᾶς προφυλάττῃ ἀπὸ τὸ ψῦχος καὶ ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν διαρκοῦντος τοῦ χειμῶνος, καὶ ἀπὸ τὸν ἥλιον διαρκοῦντος τοῦ θέρους· δὲν πρέπει νὰ πιέζῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ πρέπει νὰ εἶνε πορώδης. Καλὸν δὲ εἶνε νὰ τὸν ἔχωμεν ὅσοι τὸ δυνατόν περισσότερον καιρὸν εἰς τὸ ἐρμάριον, καὶ ὅσοι τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον καιρὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

Ὁ καλύτερος πῖλος εἶνε ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν φέρομεν.

Τὸν χειμῶνα ἔπρεπε νὰ φέρωμεν πῖλον ἐξ ἐριούχου εὐκάμπτου καὶ πορώδους, καὶ τὸ θέρος πῖλον ψάθινον ἢ τὸν καλούμενον **παναμαῖα**.

Τὸ δὲ θέρος πῖλον λευκὸν ἢ χρώματος ἀρουκοῦ· καὶ τὸν χειμῶνα πῖλον ἐξ οἰουδήποτε χρώματος θέλητε.

Οἱ Ἀγγλοὶ οἱ ἐν Ἰταλίᾳ ταξιδεύοντες φέρουσι περίβλημα ἐκ καλυμμάτων λευκῶν ἐπὶ τοῦ πῖλου, ὑπερασπιζόντων καλῶς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν λαίμῳ ἀπὸ τὰς φλογεράς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἐν τῇ Ἰνδικῇ, ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Σαχάρας καὶ ἐν τῇ Βρασιλίᾳ. Φέρουσι δὲ τὸ περίβλημα τοῦτο

καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ὄχι διότι εἶνε ἀναγκαῖον, ἀλλ' εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν τῇ πατρίδι τῶν οὐρίχλης. Εἶνε τοῦτο ἰδιοτροπία ἀθῶα, τὴν ὅποιαν ὀρεῖλομεν νὰ σεβώμεθα χωρὶς νὰ γελῶμεν.

Μεταξὺ τῶν πῖλων οὓς φέρουσι οἱ στρατιῶται, ὑπάρχουσι τινες ἐπιβλαβεῖς, ἢ διότι εἶνε παρὰ πολὺ βαρεῖς ἢ ἀνεπαρκεῖς κατὰ τοῦ ψύχους καὶ κατὰ τοῦ θάλπους, ἢ διότι λίαν ὑψηλοὶ ὄντες ἀπαιτοῦσιν ἐπιμόχθους συστολάς τῶν μυῶνων τῆς κεφαλῆς, ὅπως τηροῦνται ἐν ἰσοσταθμίᾳ.

Ἐπαναλαμβάνω ἄλλην μίαν φορὰν, καὶ προσέξατε διότι θὰ τὸ ἐπαναλάβω ἀκόμη· εἶνε κακίστη συνήθεια τὸ καλύπτειν τὴν κεφαλὴν ὅτε εἴμεθα εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ οἱ παντοειδεῖς σκουφοὶ προκαλοῦσι συμφορήσεις εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπιταχύνουσι τὴν πτώσιν τῶν τριχῶν αὐτῆς. Καὶ τὴν νύκτα ἀκόμη πρέπει νὰ συνειθίσωμεν νὰ τηρῶμεν τὴν κεφαλὴν ἀσκεπῆ.

Οἱ εἰδήμονες λέγουσιν, ὅτι ὁ νυκτερινὸς σκουφος ὑπὸ τινῶν συζύγων φορούμενος ἤρκεσε πολλὰκις ὅπως καταστήσῃ αὐτοὺς γελοῖους εἰς τὰς γυναϊκάς των. . . . Ἐὰν εἶνε τοῦτο ἀληθές (τὸ ἐπ' ἐμοὶ δηλῶ, ὅτι εἶμαι ἀναρμόδιος νὰ λύσω τὸ πρόβλημα), τότε τὸ καλύπτειν τὴν κεφαλὴν τὴν νύκτα εἶνε δις ἐπιβλαβεῖς μέτρον. . .

Οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν θεωρίαν τῆς καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν πίθηκον δὲν μετεχειρίσθησαν ποτέ, ἐφ' ὅσον γνωρίζω, τὸ σπουδαίωτατον ἐπιχείρημα ὅπως ὑποστηρίξωσι τὴν ὑπόθεσιν των. Μετριοφρόνως προτείνω αὐτὸ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν *μορογεριστῶν* ἢ τῶν *πολυγεριστῶν*, τῶν *δαρβινιστῶν* ἢ τῶν *ἀντιδαρβινιστῶν*.

Ὁ πίθηκος εἶνε τὸ ζῶον τὸ πλέον σοβαρῶς γελοῖον καὶ τὸ πλέον γελοῖως σοβαρόν, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἢ ὑπῆρξεν ποτε ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ὁ φέρων ὑψηλὸν πῖλον εἶνε ἐπίσης τὸ ὄν τὸ μᾶλλον κωμικῶς σοβαρόν καὶ τὸ μᾶλλον σοβαρῶς κωμικόν, τὸ ὁποῖον ἐθεάθη ποτέ. Ἀναμφιβόλως δὲ ὁ ὑψηλὸς πῖλος ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὁ τελευταῖος ἐπίγονος τῆς σειρᾶς τῶν πιθήκων.

Ὁ ὑψηλὸς πῖλος εἶνε διὰ τὸν ἄνθρωπον ὅ,τι τὸ κυανῶν πτερόν τοῦ ὁποῖου ἡ ἐμφάνισις ἐν τῇ πτέρυγι λευκῆς περιστερᾶς ἀποδεικνύει τὴν καταγωγὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς κυανῆς Εὔας, τῆς μητρὸς ὅλων τῶν περιστερῶν τοῦ κόσμου, τῆς καλουμένης *Columba livia*.

Ὁ κυλινδροειδὴς πῖλος ὁ προωρισμένος νὰ προφυλάττῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ ἀπὸ τὴν βροχὴν, ἀλλ' ὅστις προφυλάτ-

τει αὐτὸν μόνον ἀπὸ τὰς κεράμους· ὁ κυλινδρῶειδής πῖλος ὁ προωρισμένος νὰ προφυλάττῃ ἀπὸ τὸν ἄνεμον, ἀλλ' ὅστις ὑποχρεοῖ τὸν ἄνθρωπον νὰ εἶνε συνεχῶς ἕτοιμος ὅπως στηρίξῃ αὐτὸν δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἐπὶ τοῦ κρανίου· ὁ κυλινδρῶειδής πῖλος ὅστις πιέζει τὸ μέτωπον, δὲν προστατεύει δὲ οὔτε ἀπὸ τὸ ψῦχος, οὔτε ἀπὸ τὴν ζέστην, οὔτε ἀπὸ τὸ ὑπερβολικὸν φῶς, οὔτε ἀπὸ τὸν ἄνεμον, οὔτε ἀπὸ τὴν βροχὴν· ὁ κυλινδρῶειδής πῖλος, λέγω, εἶνε δι' ὅλα τὰ ἀνωτέρω τὸ στερεώτερον, τὸ μᾶλλον ἀκαταμάχητον, τὸ μᾶλλον ἀπρόσβλητον ἐπιχείρημα πρὸς ἀποδείξιν τῆς καταγωγῆς ἡμῶν ἀπὸ τὸν πίθηκον. Ἄλλ' ὁ συρμὸς ἐπιβάλλει αὐτόν, ὅλοι τὸν κατηγοροῦμεν καὶ ὑπέικομεν εἰς αὐτόν.

Καλῶς εἶπε μέγας φιλόσοφος καὶ ποιητής.

Coutume, opinion, reines de notre sort
Vous reglez des mortels et la vie et la
[mort.]

« Ἐξίς, κοινὴ γνώμη, κυρίαρχοι τῆς τύχης μας· σεῖς τῶν θνητῶν κανονίζετε καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον ».

Καὶ ἐγὼ ὁ γράψας τὴν παρεκβολὴν ταύτην κατὰ τοῦ πιθηκικοῦ κυλίνδρου, φέρω αὐτὸν ὅπως καὶ σεῖς, διὸ κτυπῶν τὸ στήθος μου, ψιθυρίζω ταπεινῶς μετὰ τοῦ Σενέκα.

Si quando fatuos delectari volo, non est mihi longe quaerendus, video me et rideo.

« Ἐὰν κατὰ τι θέλω νὰ περιγελάσω τοὺς καλλωπιστάς, δὲν ἔχω νὰ ζητήσω μακράν. Προσβλέπω εἰς ἑμαυτὸν καὶ γελῶ ».

Περὶ τοῦ πῖλου τῶν γυναικῶν περιττὸν εἶνε νὰ ὀμιλήσωμεν, διότι εἶνε τι ἀνύπαρκτον, ἢ ἀνήκον εἰς τὴν ἀρχαιολογίαν. Ὁ πῖλος τῆς γυναικὸς εἶνε κἀνιστρον ἀνθοφόρον ἢ φυτοφόρον ἢ ὄπωροφόρον, ἢ κλωβός, ἢ πρόσθετος πλόκαμος, ἢ ἀμφιβληστροειδὲς τι δοχεῖον, ἢ ἄλλο τι ὅ,τι θέλετε, ἀλλ' οὐδέποτε εἶνε πῖλος.

Ἔ! διατὶ αἱ γυναῖκες μας δὲν μιμοῦνται τὰς καλὰς ἐκεῖνας Κυρίας, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος μετέτρεπον τὴν κεφαλὴν των εἰς κηπάρια, ἐφ' ὧν ἠΰξανον ζῶντα βότανα καὶ ἀνέθαλλον ἄνθη φυσικά. Θὰ ἦτο τοῦτο πάντοτε προτιμότερον ἢ νὰ μετατρέπωσι τὴν κεφαλὴν των εἰς ὀρνιθολογικὸν μουσεῖον, ἢ εἰς θάλαμον νεκροθάπτου. Ἰδοὺ τί ἀναγινώσκουμεν εἰς τὰ Ἀπομνημονεύματα τῆς ἐπιφανεστάτης δεσποίνης βαρωνίδος d' Oberkirch, ὑπὸ χρονολογίαν 6 Ἰουνίου 1782.

« Ὄφειλον νὰ κτενισθῶ καὶ νὰ ἐνδυθῶ ἐπίσημον στολὴν ὅπως μεταβῶ εἰς τὰς Βερσαλλίας. Αἱ αὐλικαὶ αὐταὶ διακοσμῆσεις εἶνε ἀτελεῦθητοι, καὶ τὸ ἀπὸ Παρισίων εἰς Βερσαλλίας τα-

ξείδιον εἶνε κοπιαστικώτατον, μάλιστα ὅταν φοβώμεθα νὰ πιέσωμεν (ἐντὸς τῆς ἀμάξης) τὸ φέρεμα καὶ τοὺς *galopallades*. Θέλω νὰ δοκιμάσω διὰ πρώτην φοράν ἐν κτένισμα ὀχληρὸν μὲν, ἀλλὰ τὰ μάλα τοῦ συρμοῦ. Ἐπιτίθενται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φιαλίδια πεπλατυσμένα καὶ κυρτωμένα κατὰ τὴν μορφήν τῆς κεφαλῆς, περιέχοντα ὀλίγον ὕδωρ διὰ τὸν κλόνον τῶν φυσικῶν ἀνθῶν καὶ τηροῦντα ταῦτα ζωηρὰ ἐν μέσῳ τῆς κόμης. Τοῦτο δὲν εὐδοκίμει πάντοτε. Ἄλλ' ὅταν ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπός, εἶνε τι ὠραῖον. Τὸ ἔαρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐν μέσῳ τῆς ὡς τὴν χιόνα λευκῆς κόνεως, ἀποτελεῖ θέαμα μαγικόν » ! (1)

Λαιμοδέται καὶ περιλαίμια.

Ἡ *κραβάτα* (λαιμοδέτης) ἔχει ἄχαριν ἑτυμολογίαν, διότι Κροάται ἐλθόντες εἰς Γαλλίαν τῷ 1660 ἐδίδαξαν εἰς τοὺς Γάλλους τὴν χρῆσιν τοῦ περὶ τὸν λαιμὸν μανδιλίου· διὸ τοῦτο ὀνομάσθη κατ' ἀρχὰς μὲν *κροάτα* καὶ ἔπειτα *κραβάτα*.

Καὶ ἐὰν δὲν μὲ πιστεύετε, σὰς παραπέμπω εἰς τὸν Percy (2).

Ὅμως οἱ ἀνατολικοὶ λαοὶ, οἱ Πολωνοί, καὶ οἱ χωρικοὶ ὅλων σχεδὸν τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν οὐδέποτε παρεδέχθησαν τὸν κροατικὸν χαλινόν, καὶ μετὰ μεγάλης αὐτῶν ὠφελείας, διότι πάσχουσι πολὺ ὀλιγώτερον ἡμῶν ἀπὸ κυνάγχας καὶ ἀπὸ ἄλλας τοῦ λαιμοῦ παθῆσεις.

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι δὲν φέρομεν πλέον τὴν *κραβάταν* τῶν πατέρων ἡμῶν, ἀλλὰ τὰ λίαν στενὰ καὶ ὑψηλὰ *φοκόλια* εἶνε ἀληθεῖς *κραβάται*, μετὰ μόνης ταύτης τῆς διαφορᾶς ὅτι ἀντὶ νὰ εἶνε μελαναί, εἶνε λευκαί.

Ὁ λαιμοδέτης δέον καὶ τὸν χειμῶνα ἀκόμη μίαν μόνην νὰ ἔχῃ περιστροφὴν περὶ τὸν λαιμόν, τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ πιέζῃ. Χρήσιμον εἶνε νὰ προασπίζωμεν τὸν λαιμὸν ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν, ἀπὸ τὸ ψῦχος, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὰς αἰφνιδίας μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιράς. Ἄλλὰ δὲν πρέπει νὰ τηρῶμεν αὐτὸν πολὺ θερμόν, διότι καθιστάμεθα οὕτω πολὺ εὐαίσθητοι εἰς τὰς παραμικροτέρας ταλαντεύσεις τοῦ θερμομέτρου καὶ εὐπαθεῖς εἰς τὰς ψυχράσεις. Διὰ τοῦτο δὲν ἐγκρίνω τὰ καλούμενα *cachenez* (δι' ὧν καλύπτομεν τὸν λαιμόν, τὸ στόμα καὶ τὴν μύτην). Τὸ εἶπον ἀλλαχοῦ, ὅτι ταῦτα εἶνε ἐφόδια ἔκτακτα τοῦ ὁδοιπόρου, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶνε πάντως ἄγνω-

(1) Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην ἐν Γαλλίᾳ Κύριοι καὶ Κυρίαὶ ἐπέριπτον ἐπὶ τῆς κόμης των ἄφθονον λευκὴν κόνιν.

(2) Ὁ Percy ἦτο ἐπιφανὴς γάλλος χειρουργὸς καὶ στρατιωτικὸς ἀρχίατρος ἐπὶ τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας καὶ ἐπὶ τοῦ Ναπολέοντος τοῦ Α'. Ἐκφράζεται δ' ὁ Mantegazza οὕτω καταφρονητικῶς περὶ τῶν Κροατῶν, διότι ἐπὶ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ αὐστριακῆς κατοχῆς ἐθεωροῦντο οὗτοι ὡς οἱ σκατότατοι τῶν αὐστριακῶν στρατιωτῶν.

στα εἰς τὸν φιλήσυχον τῆς πόλεως κάτοικον, τὸν ζῶντα πάντοτε μεταξύ τῶν τεσσάρων τοίχων τῆς πόλεως του.

Συναγματάρχης τις ἐπέτρεψε ποτε εἰς τοὺς στρατιώτας του ν' ἀφαιρέσωσι τὸν λαίμοδέτην, ἐνῶ ἐμελλον νὰ διαδώσιν ὀρεινὴν φάραγγα, ἠσθένησαν δ' ἐξήκοντα ἄνδρες ἕνεκα τῆς ἀπλῆς ταύτης παραβιάσεως τῆς στοιχειωδেষτερας ὑγεινῆς.

Ἵποκάμισον.

Τὸ ὑποκάμισον εἶνε ὁ πρῶτος πέπλος δι' οὗ ἡ στοργὴ τῶν γονέων καλύπτει ἡμᾶς ἐρχομένους εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὁ ὕστατος ὁ ὑπὸ τοῦ οἴκτου παραχωρούμενος ὅταν ἐπανερχόμεθα εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς φύσεως. Εἶνε τοῦτο κάλυμμα λεπτόν καὶ σχεδὸν διαφανές, καὶ ὅμως ἰσχυροτάτον ὅπως προσάσπῃ τὴν αἰδῶ καὶ τὴν ἀρετὴν· εἶνε ἔνδυμα μεταβάλλον ἐν ζῶνι λάγνον καὶ γυμνὸν εἰς ἄνθρωπον σεβόμενον ἑαυτὸν, ἐν βρέφος εἰς ἄγγελον, μίαν γυναῖκα εἰς ἁγίαν.

Τὸ ὑποκάμισον εἶνε ὁ θώραξ τῆς παρθένου· εἶνε ὁ πρῶτος φραγμὸς ἀπὸ τοῦ ὁποίου λήγει ὁ ζωώδης ἄνθρωπος καὶ ἄρχεται ὁ λογικὸς ἄνθρωπος· εἶνε τὸ μόνον ἔνδυμα πολλῶν λαῶν· εἶνε τὸ τελευταῖον σκέπασμα, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ ἀρπακτικώτατος ληστής ἀφίνει εἰς τὸ θῦμά του. Οὐσιαστικόν ἅμα καὶ φλοῖός, τὸ ὑποκάμισον εἶνε τὸ σεβαστότερον, τὸ ποιητικώτερον, τὸ ἐπικινδυνώδεστερον καὶ τὸ ἀγιώτερον τῶν ἐνδυμάτων.

Φορεῖτε πάντοτε ὑποκάμισον βαμβακερόν, τοῦλάχιστον τὸ θέρος· ἀλλάσσετε αὐτὸ συχνά, τοῦλάχιστον δις ἢ τρίς τῆς ἐβδομάδος, ἀλλὰ κάλλιον καθ' ἑκάστην.

Μὴ φορεῖτε τὴν νύκτα τὸ ὑποκάμισον τῆς ἡμέρας, διότι τοῦτο ἐκπέμπει τὴν ὄσμην καὶ τὴν ὑγρασίαν, τὰ ὁποῖα ἀπερρόφησεν.

Μὴ κοιμᾶσθε ποτὲ ἄνευ ὑποκαμίσου.

Ἀλλάσσετε συχνά τὸ ὑποκάμισον καὶ εἰς τοὺς ἀρρώστους καὶ εἰς τὰς λεχοὺς. Ἀλλάσσετε, ὦ γυναῖκες, τὸ ὑποκάμισόν σας συχνότερον τοῦ συνήθους κατὰ τινὰς ἐποχάς. . . Μὴ φοβεῖσθε!

Μὴ φορεῖτε ποτὲ ὑποκάμισον ὑγρὸν· θερμαίνετε πρῶτον τὸ ὑποκάμισον δι' οὗ θὰ ἐνδύσετε τὸ σῶμα τοῦ ἀσθενοῦς βρέφους, τοῦ ἀναρρωνύοντος ἀνδρός, τῆς ἀδυνάτου γυναίκος. Διὰ τῆς ἀπλῆς ταύτης προφυλάξεως θ' ἀποφύγετε πολλοὺς ρευματισμοὺς καὶ πολλὰς νευραλγίας.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δὲν εἶχον πραγματικὸν ὑποκάμισον, ἀλλ' ἐφόρουσαν χιτωνίσκον ἐκ λίνου ἐπὶ ἄλλου ὑποχιτωνίσκου ἐξ ἐριούχου. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐφόρουσαν ὑποκάμισα ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Αὐ-

γούστου καὶ κατόπιν. Κατὰ δὲ τὸν 13^{ον} αἰῶνα, ἡ εἰσαγωγή τῆς καννάβειος κατέστησε κοινὴν τὴν χρῆσιν τοῦ ὑποκαμίσου.

Ἔπειτα: συνέχεια.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΑΣ

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν, ἣτις ἐγένετο ἐν Γερμανίᾳ τῇ 1 Δεκεμβρίου 1880, ὁ πληθυσμὸς τῆς Αὐτοκρατορίας ἀνήρχετο εἰς 45, 234, 061 κατοίκους. Τῷ 1870 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐδάφους εὐρισκομένων ἀτόμων ἦτο 40, 816, 240. Ὅθεν ἐγένετο αὐξήσις κατὰ 4, 417, 812 ἄτομα κατὰ τὴν παρελθούσαν δεκαετίαν, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν μεταναστῶν. Ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ὁ πληθυσμὸς τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας αὐξάνει κατὰ ἡμισυ περίπου ἑκατομμύριον κατοίκων. Ἄν ὑποθέσωμεν ὅτι ἐξακολουθεῖ ἡ τοιαύτη αὐξήσις, μετὰ ἐξήκοντα ἔτη ὁ πληθυσμὸς τῆς Γερμανίας θέλει ἀνέλθει εἰς τὸ διπλοῦν.

Μετὰ τοὺς καταστρεπτικὸς πολέμους τοῦ Ναπολέοντος, τῷ 1816 τὰ κράτη τῆς γερμανικῆς ὀμοσπονδίας, ἅτινα σήμερον συνεχωνεύθησαν μετὰ τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἠρίθμουν ὄμοῦ 24 ἑκατομμύρια κατοίκων. Δύνανται νὰ ἔχωσιν 170 ἑκατομμυρίων πληθυσμὸν πρὸς τὸ τέλος τοῦ προσηχοῦς αἰῶνος, κατὰ τὸ λέγειν τινῶν στατιστικολόγων, ἀναλογούντων 315 ἄτομα ἐφ' ἑκάστου τετραγωνικοῦ χιλιόμετρον, ἄνευ ἐδαφικῆς αὐξήσεως. Παραβαλλόμενος πρὸς τὴν ἐπιφοβὸν πρόοδον τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας, ὁ πληθυσμὸς ἐν Γαλλίᾳ μένει σχεδὸν στάσιμος, μολις ἀνερχόμενος εἰς 37, 321, 186 κατοίκους ἀπὸ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1881, ἀπέναντι 32, 569, 223 τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1831, ἦτοι 6—7 φορὰς κατώτερος, κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς στατιστικῆς, πρὸς τὴν ἀριθμητικὴν αὐξήσιν τῶν Γερμανῶν.

Μετὰ τὴν Ρωσσίαν ἡ Γερμανία εἶνε ἡ μᾶλλον κατοικημένη ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Λαμβανομένων ἐν συνόλῳ τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης, ἡ Γερμανία παρουσιάζει ἀναλογίαν 13 μέχρι 14 τοῖς 100 ἐπὶ τοῦ ὅλικου πληθυσμοῦ. Ἄπας ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς ὑπολογίζεται εἰς 1439 ἑκατομμύρια, παρέχων οὕτω κατὰ μέσον ὄρον πυκνότητα 10 κατοίκων ἀνὰ ἐν τετραγωνικὸν χιλιόμετρον. Ἐν Εὐρώπῃ ἡ πυκνότης τοῦ πληθυσμοῦ ἀνέρχεται εἰς 34 κατὰ χιλιόμετρον, τιθεμένου ὅτι κατοικεῖται ὑπὸ 330 ἑκατομμυρίων. Ἐν Γερμανίᾳ ἡ πυκνότης αὕτη ὑπολογίζεται εἰς 84, ἐν Γαλλίᾳ εἰς 71, ἐν Ἀλσατίᾳ — Λωρραίνῃ εἰς 128. Μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἡ